

NAMN ATT MINNAS

CURT NICOLIN

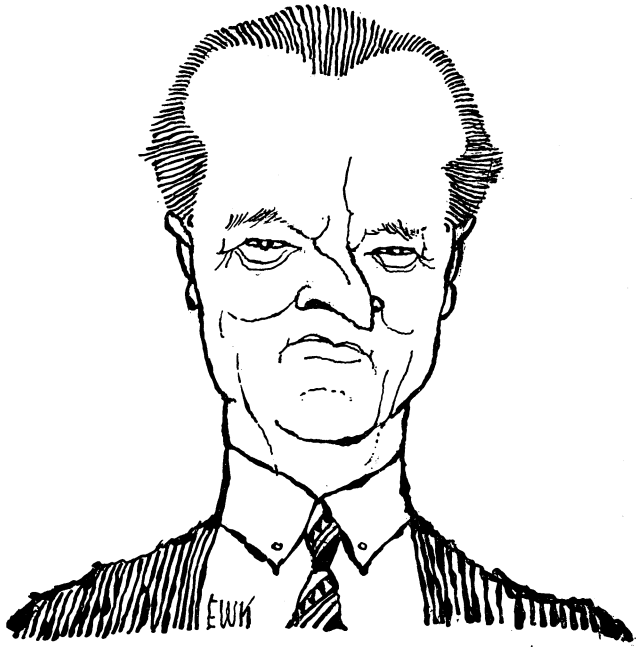
En av de många överflödiga upplysningar, av vilka hr Åke Ortmarks bestseller "Maktspelet i Sverige" överflödar, är att förändringar förestår i Enskilda Bankens ledning. Med tanke på att styrelsens ordförande, Jacob Wallenberg, är över 75 och styrelsens vice ordförande Marcus Wallenberg j:r snart 70, kan detta knappast betecknas som en sensation. För att i någon mån förta intrycket av en antiklimax tillfogar hr Ortmark att det kan tänkas att direktör Curt Nicolin kommer att lämna ledningen för ASEA, för att i stället inträda i Enskilda Bankens direktion som samordnare av bankens industriintressen.

Enskilda Banken har prompt dementerat hr Ortmarks uppgifter vilket tyder på att några förändringar inte är omedelbart förestående. Därmed är naturligtvis inte sagt att inte Curt Nicolin, som redan varit chef för ASEA i 6 år — 10 år anses ju vara optimum för en företagsledare — småningom övergår till ny verksamhet. Och vad skulle då vara rimligare än tanken att han, wallenbergarnas handgångne man och specialist på industriella strukturaliseringar, skulle överföras till någon post i finansimperiets centrala ledning? Det ligger, som de flesta av hr Ortmarks antaganden, i själva verket snubblande nära till hands.

På en sådan befattning skulle Curt Nicolin otvivelaktigt pryda sin plats; den befinner sig så att säga i den naturliga förlängningen av hans hittillsvarande meteoriska bana. Därmed

skulle det väl också bli ett definitivt slut på de vilda spekulationer om hans övergång till politiken, som då och då fått ny näring. Bland hr Ortmarks många i förväg välbekanta avslöjanden är hurusom Curt Nicolin inspirerade Gunnar Heckscher till dennes famösa — och som det skulle visa sig fatala — ATP-utspel vid den parti-stämman i Östersund, som föregick 1964 års valnederlag för högern. Vad hr Ortmark emellertid inte omtalar är att man i vissa inflytelserika kretsar umgicks med tanken på att lansera Nicolin som borgerlig politiker, ja, som högerledare. Mannen, som om än ofrivilligt störtat hr Heckscher, ansågs alltså på sina håll vara den som skulle uppta hans fallna mantel! Även sedan dess har Nicolins namn dykt upp i politiska sammanhang; särskilt inom näringslivet har man drömt om honom som ledare för en enad borgerlighet. Men om det skulle varit en utmaning att lansera en företagsledare (notabene av Nicolins inte Wedéns storleksordning!) som borgerlig partiledare, skulle det inte minst i dagens propagandaläge vara självmord att lansera en medlem av Enskilda Bankens direktion som borgerlighetens samlade namn.

Med tanke på Nicolins framtidsutsikter kan man därför definitivt avföra honom ur den politiska diskussionen, vilket också torde vara det bästa med tanke på borgerlighetens framtidsutsikter. Svenskt näringsliv behöver Nicolin betydligt bättre än

svensk politik. Som ekonomisk teknokrat kan han göra rättvisa åt sina många utomordentliga egenskaper, vilket är långtifrån säkert att han skulle kunna göra som politiker. Det är visserligen sant att den svenska borgerligheten inte skulle ta skada av en strukturrationalisering, men vad den saknar är trots allt inte företagsledare utan folkledare — och det torde Curt Nicolin verkligen knappast vara ämne till.

*

Curt Nicolins karriär är en nästan idealtypisk modern *success story*, en samtida motsvarighet till sagan om vallpojken som vann ett kungarike. Som namnet antyder är han av utländskt ursprung. Farfadern var en fransman, som förälskade sig i en svenska och för hennes skull slog sig ned i Sverige. Fadern var jägmästare i Norrland och familjen levde under mycket knappa omständigheter. Enligt legenden skulle den unge Curt trots

tidigt ådagalagd ovanlig begåvning aldrig ha fått tillfälle att avlägga mer än realexamen om inte en god fé ingripit. Det var rektor Beth Hennings, som fått anledning att lägga märke till Nicolins påfallande studieanlag och ordnade in honom på gymnasiet i Sigtuna Humanistiska läroverk.

Hans inriktning var utpräglat teknisk-matematisk och han började efter studenten studera vid Tekniska Högskolan, där han ståndaktigt avböjde alla inviter att ägna sig åt kårpolitik och kårliv för att i stället forcera sina studier och genom arbete vid sidan av finansiera dem. Det var under beredskapsåren och han kombinerade studierna och extraarbetet med tjänstgöring vid flygvapnet. Samtidigt med att han år 1945 utexaminerades som civilingenjör blev han flygingenjör i flygvapnets reserv. En gång när han hållit föredrag för kamraterna på Teknis om flygmotorer hade — på hans lärares tillrådan — Birger Ljungström,

en av de ledande i svensk turbinframställning och flygvapnets konsulent i turbinfrågor, sällat sig till åhörarna. Han lade föredragshållarens namn på minnet och så snart Nicolin fått sin examen anställdes han på STAL — uttytt Svenska Turbin AB Ljungström — i Finspång.

Han fick en blygsam plats på beräkningskontoret för gasturbiner. Från och med nästa år var han chef för beräkningsavdelningen för gasturbiner. Men det var bara en liten början. År 1950 blev han chefsingenjör och chef för STAL:s gasturbinavdelning, 1953 blev han teknisk chef och vice verkställande direktör vid STAL och 1955 STAL:s verkställande direktör. Det var raskt marscherat på tio år. Själv var han vid det laget bara 34 år gammal — och hade två år tidigare belönats med den ansedda Thulinmedaljen för sina tekniska insatser.

Nu hade wallenbergarna fått ögonen på honom. En av hemligheterna, och en av de viktigaste, med dynastins oavbrutna framgångar är dess perfekta talangscouting. Man erinrar sig Strix-ryttmästarens gyllene ord: "Principer och principer! Jag har bara en princip — ser jag en bra ryktborste, så köper jag den." Wallenbergarna har i varje fall en liknande princip: ser de en man som är ämne till en bra företagare, så försöker de få honom till medarbetare. Och Nicolin var något mer än så. Han hade den sällsynta,

eftersökta och efterlängtade kombinationen av högsta tekniska och ekonomiska begåvning. Dessutom hade han den hårda vägen tillkämpat sig någonting som wallenbergarna sätter alldeles särskilt värde på: kostnadsmedvetande. Den mannen var ur deras synpunkt värd sin vikt i guld. Han utsågs också 1961 till verkställande direktör i ASEA, sedan Åke Vrethem övergått till vagare och mer världsomspännande uppgifter som koncernchef.

Hur imponerade Nicolins uppdragsgivare blev av hans sätt att rationalisera ASEA visas bäst av att de redan samma år anmodade honom att sätta SAS på fötter. Efter nio månader var uppdraget fullgjort. Det var hårda och hänsynslösa tag, men även Nicolins motståndare — som för att ta ett i sammanhanget verkligt extremt exempel, norska Arbeiderbladet — medgav att de metoder med vilka han åstadkommit en höjning av produktiviteten och en sänkning av kostnaderna var de enda möjliga i denna tid av hårdnande internationell konkurrens.

Curt Nicolin har beskrivits som en man som har en datamaskin i stället för hjärna. Det låter kanske inte så gemytligt och skulle väl knappast appellera till svenska genomsnittsväljare. Men att det är sådana män svensk exportindustri just nu behöver kan knappast betvivlas.

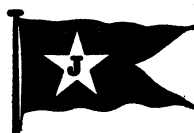
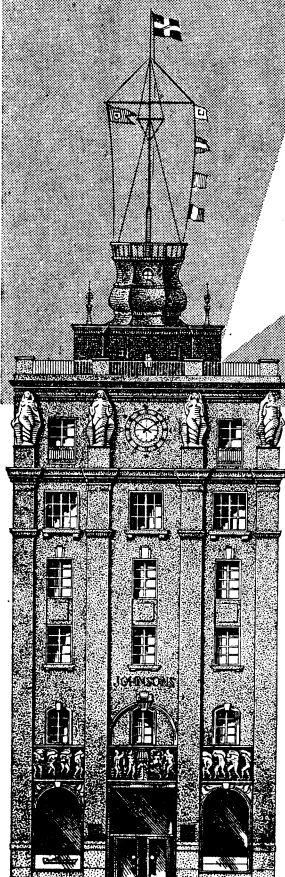
G. U.

Cementa svarar för 80% av landets cementleveranser. Varje arbetsdag levereras i genomsnitt 14 000 ton Blå Rand Cement, som förbrukas över hela landet — från sydligaste Skåne till nordligaste Lappland.

CEMENTA

J

Snabb, pålitlig, reguljär frakt- och passagerartrafik

Johnsonlinjen upprätthåller direkt, reguljär expresstrafik från Sverige och Nordeuropa till Sydamerika, Centralamerika, Karibiska hamnar och Nordamerikas västkust samt från Persiska Viken, Västpakistan och Indien till Fjärran Östern.

Rederiets flotta består av 45 fartyg om c:a 380.000 tons d.w. Fyra moderna kyl-

fartyg har de senaste åren insatta i trafiken, och ytterligare kylfartyg har ställts.

Rederiet kan nu erbjuda sina kunder över 4 miljoner kubikfot kyl- och utrymme för transocean transport av livsmedel, frukt och annat övrigt gods. Speciell containerservice står till förfogande.

JOHNSONLINJEN

REDERI AB NORDSTJERNAN - STOCKHOLM